

penbaring kwam
dans Kerk, dat
s van zevenmaal
tschen de twee
ij elkaar liggen,
den, dat Medan
e meer naar het
ing van de Kerk
enbezittingen, is
volle belangstel-
Kerk van Medan
n op de schuld-
aan de noodige
nar eigen moei-
n daarmede een
n in het vader-
heeft zich niet
zij aan de Kerk
t, dat in de knu-
um 11000, maar
umaal per jaar
tar zal houden
on op het werk
ooiden op te
li van Siantar
Toekomstpers-
nder den zegen
achten.

egt ook die van
owel te Makas-
alang in Java's
wonende Gere-
kerk van Soera-
ondere stappen
trig kerkgebouw
kring van Gere-
van het oude
bereidwillig, zij
wordt afgestaan,
en van het fort
ming meer be-
kje vergaderen
nog gering in
naar de voor-
deze ontwikke-
oet binnen niet
Makasser am-
enerale Synode
de oplossing
Zendingsterrein
er verstrooiden
daar werkt, in-
genomen. Voor
En wat Malang
ueering moeten
van een eigen
Oosthoek van

RENSTEIN.

VIEZEN

heid.

, dat ik in het
rang, of ieder
ekerdheid van
n drietal brie-
re vragen, die
derwerp terug

ag, wat breed-
nog meer argu-

spijt, niet vol-
r ik meen vrij
ogelijk. Boven-
e wachten, en
ik in ons blad
n onderwerp

len vernemen
an verzekerd-

zich ten on-
vraag die me
van 't gemis
hierover licht
in dit leven,
e geloovige.

hij wenscht.
ongeduldig te
il zijn vraag,
noteeren, om
oor vind, hier

schrijven van
dit is er eene
aken, niet kan
weet dan hij.

staat natuurlijk niet aan mij te beoordeelen. 'k Laat dat graag aan R.'s eigen oordeel over. — Verder blijkt, dat ook R. in mijn antwoord zocht, wat hij er niet van verwachten kon. Hij bestrijdt het, alsof ik beweerde had, dat niet elk geloovige, van Gods zijde gezien, tot verzekerdheid komen kan, en dat er niet voor ieder geloovige voorwerpe-lijk (in Gods verbond en beloften, en in de verzegeling van beide door den Doop) voldoende grond zou zijn om verzekerd te wezen van zijn genadestaat.

Doch van het een noch het ander was er in mijn antwoord sprake. Er mocht geen sprake van zijn, omdat het buiten de vraag lag die werd gedaan. En voorzoover er in mijn artikel een zijdelingse strekking in deze richting was, moest die R., dunkt me, overtuigd hebben van het tegendeel van wat hij vermoedde. Mag ik hem verzoeken nog eens rustig over te lezen wat ik zei van het wezen van het oprechte geloof, als — gelijk we in Zondag 7 van den Catechismus belijden — in beginsel de verzekerdheid insluitend?

Oorzaak van dit en van meer misverstand bij R. was, dat hij mistasite in de opvatting van het woord „ervaring” dat ik gebruikte, toen ik zei, dat op de vraag of alle geloovigen in dit leven tot verzekerdheid van hun staat geraken, naast de Schrift ook de ervaring iets te zeggen had, wijl het hier een zaak gold die ervaren wordt. R. dacht bij die ervaring aan de geestelijke ervaring; aan de bevinding der geloovigen. Het verband waarin dit zeggen voorkwam, en vooral het licht dat het laatste gedeelte van mijn artikel erover gaf, had hem moeten doen begrijpen, dat hier met „ervaring” bedoeld was de waarneming die we ten opzichte van het gestelde vraagstuk bij de geloovigen doen. Heeft hij dit ingezien, dan zal het hem ook duidelijk zijn, dat hij tegen windmolens schermde, toen hij mij bestreed alsof ik den grond der verzekerdheid verlegde van het Woord Gods in de geestelijke bevinding.

Trouwens, al weer had wat ik van het wezen en de werking des geloofs zeide, hem kunnen overtuigen, dat hij zich daarin vergiste.

In verband met dit misverstand schrijft R. veel over den weg waarin de Heilige Geest een geloovige tot verzekerdheid doet komen, dat langs mijn artikel heengaat, en waarop ik, omdat het buiten de gestelde vraag ligt, hier niet mag ingaan.

Laat me er toch even dit van mogen zeggen: dat ik het volkomen eens ben met R. dat we niet anders dan door het geloof tot verzekerdheid van onzen staat komen; doch dat dit niet uitsluit, dat de Heilige Geest het geloof hierbij leiden en steunen kan door getuigenis te geven aan zijn werk in onze ziel, en dat inzooover wat we bedoelen, als we spreken van „bevinding” en van „kenteekenen van genade”, wel degelijk zijn beteekenis hebben kan voor onze verzekerdheid. Hebben kan en ook heeft. We herinneren aan Schriftuitspraken als 1 Joh. 3:14: „Wij weten dat wij overgegaan zijn uit den dood in het leven, dewijl wij de broeders liefhebben”. Rom. 8:9, 10 en 11 en zooveel andere.

Dat zijn de „onfeilbare vruchten” der verkiezing, in het Woord van God aangewezen (als daar zijn het waar geloof in Christus, kinderlijke vreeze Gods, droefheid die naar God is over de zonde, honger en dorst naar de gerechtigheid, enz.) waaruit naar hoofdstuk I, 12 der Dordtsche Leerregels en Heid. Catechismus, antw. 86, de geloovigen verzekerd worden van hun staat.

Deze verzekerdheid is stellig, wat aangaat den weg waarin ze tot stand komt, onderscheiden van die, die buiten alle beschouwing van de vruchten des Geestes in ons om, de rechtstreekse geloofs-oefening ten aanzien van Christus en van onzen God vergezelt — doch nooit komt ze buiten het geloof om tot stand, en nooit mag men haar daarom stellen tegenover de verzekerdheid des geloofs.

Ook moet ik nog even tegenspreken, R.'s beweren, dat er bij de verzekerdheid geen plaats voor de onderscheiding van trappen in de genade zou zijn, omdat men op elken trap van zijn staat verzekerd kan zijn. Want dat laatste is juist niet zoo. Dat zou wel het geval zijn, als het in het genadewerk des Geestes in ons hart, naar methodistische opvatting, mechanisch toeging. Doch dat kan niet zoo wezen, nu daarin alles organisch verloopt. Nu wordt er wel terdege voor de verzekerdheid een geloofswerking vereischt, een kennende zoowel als een vertrouwende, die niet op elken trap van genade denkbaar is.

R. zal me toestemmen, dat iemand zeer wel wedergeboren, dat wil dan zeggen: „geestelijk levend-gemaakt” kan zijn, zonder zich nog bewust te wezen van zijn verzoening met God en van zijn aanneming tot kind. En is dat zoo, dan blijkt daar ook uit, dat de verzekerdheid niet op elken trap van genade mogelijk is.

Alleen maar — men houde dit begrip „trap” vrij van allen tijdsduur, en denke daarbij uitsluitend aan graden van kracht en groei in het geloofsleven.

Ten slotte nog deze opmerking, dat ik Dordtsche Leerregelen I, 12 niet foutief aanhaalde, zooals R. meent, maar van letter tot letter volkomen correct, naar de uitgave van de Drie Formulieren van Eenigheid door Dr A. Kuiper, bij J. A. Wormser, 1887.

V.

F.

LITERATUUR EN KUNST

Een oplossing voor het vraagstuk der Jeugdlectuur?

'Tis op het oogenblik weer de tijd van den boekensiroom en als steeds is er onder wat nieuw verscheen weer veel lectuur voor de jeugd.

Daarom is ook nu weer urgent de vraag naar boekbeoordeeling, die tegen het einde van ieder jaar aan de orde van den dag is, en vindt men in de pers allerlei kortere en langere artikelen over het kinderboek. Wie daarvan een interessante bloemlezing wenscht, leze het Novembernummer van „De Zondagschool”, dat aan Jachins jaarlijkse boekbeoordeeling (die voor veel ruimeren kring dan dien der Zondagschoolbesturen alleen van beteekenis is) eenige algemeene beschouwingen doet voorafgaan.

De achtergrond van deze vraag om boekbeoordeeling is de overweging, hoe men in de veelheid van kinderboeken den weg vinden zal, die voor eigen kring, of, nauwer nog, voor eigen gezin, de juiste is. In de afgelopen weken had ik eenige keeren met ouders van opgroeiende kinderen een gesprek, waaruit bleek, dat men in het gezinsleven telkens weer voor deze moeilijkheid staat. Voornamelijk in de steden, waar een boekwinkelsbibliotheek voor enkele centen per week de leesgrage jeugd van lectuur voorziet, is de quaestie van het leesboek een probleem voor de ouders, die ten opzichte van den geestelijken welstand van hun kind niet zorgeloos zijn. Zelf hebben ze niet altijd gelegenheid eerst het boek, dat meegebracht wordt, in te zien en zelfs al zouden ze dat wel kunnen doen, dan hebben ze nog niet den invloed op de keuze van lectuur, dien ze zouden wenschen. En wie maar even, zelfs slechts heel oppervlakkig, weet welk een macht in dezen tijd het boek is, beseft, hoe noodig zulk een invloed is.

Een quaestie dus uit de levenspraktijk van allen dag. Veel is daarover te zeggen. Want bij de beoordeeling van boeken voor de jeugd komen verschillende factoren in het geding en moeten van weerszijden eischen worden geëerbiedigd. Maar aan den anderen kant dringt de nood tot een praktische oplossing, althans tot een praktische beantwoording van de vraag: wat moeten de ouders van onze christelijke gezinnen doen, om den kinderen boeken te verschaffen, die ze met genoegen zullen lezen en zonder bezwaar kunnen lezen? En 'tis met het oog op deze praktische zijde van de zaak, dat ik een middel zou willen bepleiten, dat, mits met zorg toegepast, hier inderdaad een oplossing brengt.

We hebben onze christelijke scholen. En aan die scholen ons christelijke personeel, dat zijn taak breder ziet dan alleen het bijbrengen van nuttige kennis, dat zich van een roeping vooral ten aanzien van de geestelijke belangen der kinderen bewust is.

Welnu, deze scholen en hun personeel kunnen hier helpen in de stichting en het beheer van een schoolbibliotheek. En dan niet als een particuliere liefhebberij van het hoofd of van eenige onderwijzers, maar als een officieel, aan de school verbonden instituut, door het bestuur der school in het leven geroepen.

Dat bestuur zou dan jaarlijks een bedrag moeten uittrekken voor den aankoop van boeken, of, als de eigen middelen der school dat niet toelaten, onder zijn auspiciën een door de ouders gecontribueerd fonds moeten stichten, bestemd voor een schoolbibliotheek. In elk geval, het bestuur als 't officieel lichaam zou achter deze zaak moeten gaan staan en haar ook direct moeten betrekken in zijn beheer, zijn toezicht, zijn belangstelling. En dan kan aan het hoofd of aan een der onderwijzers worden verzocht (desnoods tegen eenige vergoeding) zich met de zorg voor deze bibliotheek te belasten. Dat wil zeggen: een van de leden van het personeel moet zich als taak toegewezen zien, de bibliotheek van de noodige boeken te voorzien. Men zoekt voor dat uiteraard veelvleischende werk bij voorkeur iemand, die in deze richting belangstelling blijkt te bezitten, maar drage hem dan ook op, zich terdege op de hoogte te stellen van den inhoud der verschijnende jeugdboeken en hun geschiktheid als jeugdlectuur. Hem staan daarbij ten dienste verschillende periodieken („De Lectuurgids”, „Boekenkeur”) recensies in kranten en tijdschriften, bibliographiën, e.d. en deze hulpmiddelen moeten hem worden verschaft. Maar dan gelde voor hem ook de eisch, dat er geen enkel boek in de boekery der school wordt opgenomen, waarvan hij de geschiktheid-intalgemeen niet of door eigen lectuur of op het gezag van een betrouwbare recensie voor zijn rekening nemen kan. En overeenkomstig den aard van de school en het ontwikkelingspeil der leerlingen stelle hij zijn bibliotheek samen. Hij profiteere van goedkope aanbiedingen, veilingen, e.d. om zooveel mogelijk boeken te kunnen aankopen en het bestuur stelle een zoo groot mogelijk bedrag te zijner beschikking. Zoo kan ontstaan een uitnemende, goed geoutilleerde schoolbibliotheek, die van het eerste tot het laatste nummer boeken bevat, welke zonder bezwaar onzen kinderen in handen gegeven kunnen worden.

De voordeelen van zulk een schoolbibliotheek zijn vele. Ik stip ze even aan, om met te meer klem het denkbeeld te kunnen propageeren.

1o. de voorwaarde voor alle en in 't bijzonder voor christelijke paedagogiek: dat gestreefd worde naar een zooveel mogelijk kennen van de individuele geaardheid van het kind, sluit precies aan bij den eisch, die voor alle beoordeeling van lectuurschiktheid geldt: men moet de(n) persoon kennen, wie(n) men een bepaald boek aanbeveelt.

2o. hiernee in direct verband: de schoolbibliotheek kan, op grond van wat de onderwijzer weet (of van zijn collega's vernemen kan) omtrent het kind, zijn karakter, zijn aanleg, zijn omstandigheden, aan den jongen lezer het boek uitleenen, dat voor hem het goede boek is. Positief werk dus.

3o. de bibliotheek kan het gegeven onderwijs steunen. Boeken kunnen worden opgenomen, die uitleiden en illustreeren wat de onderwijzer in zijn les heeft behandeld. Historische, aardrijkskundige boeken, de mooie en moderne boeken over dieren- en plantenleven, enz. kunnen op deze wijze den belangstellende leerling in handen komen.

4o. de bibliotheek kan den smaak der jongeren voor ontspanningslectuur op een goed peil brengen, door — stellige voorwaarde — prettige, pittige, spannende ontspanningsverhalen in een flink aantal op te nemen, maar te weren het veelszins zouteloze gedoe van vele moderne jeugdboeken, de dwaze avontuur-overdrijving en ongezone moderniteit.

5o. haar bestaan ontneemt aan de jongeren, het thans tegenover de ouders maar al te vaak uitgespeelde argument, dat dit of dat boek van schoolwege is aangeraden of zelfs ter lezing is opgegeven. De waarheid van dit, dikwijls onder hoofdschudden door vader aanvaarde argument, is onmiddellijk te controleren.

En nu de ouders. Die voeren thuis den regel in: geen boek wordt in huis gebracht, dat niet van de schoolbibliotheek afkomstig is (behoudens dan natuurlijk zulke, die ze zelf hun kinderen cadeau doen of ter lezing geven en waarvoor ze dus zelf de verantwoording dragen). Het stempel der bibliotheek moet staan in het boek, dat het kind van elders meebrengt. Dat kan toch elke ouder, hoe bezet hij ook moge zijn, controleren en die controle kan hem dan waarborg zijn, dat het boek goed is, of beter, niet verkeerd. En voor de rest: geen ander boek wordt toegestaan. Ergens las ik, dat het de groote eisch van dezen tijd is, dat de ouders tegen hun kinderen „neen” zeggen, als zij meenen, dat daarvoor reden is. Welnu, dat „neen” gelde voor alle boeken, die niet zijn verstrekt door de bibliotheek der school.

Omgekeerd hebben zij dan ook de taak te zorgen, dat deze bibliotheek toereikend is en aan de vraag der jongeren kan voldoen, dat is dus, ze moeten het Bestuur in staat stellen den onderwijzer-bibliothecaris van het noodige geld te voorzien. Hier onthef de school hen van een arbeid, dien ze als noodzakelijk zien, maar zelf niet kunnen doen, doch dan dienen ze ook de school dien arbeid mogelijk te maken. Ook achter deze gedachte staat ten volle het principe, dat we voor ons onderwijs huldigen: de school een zaak der ouders, en een goede, eigen bibliotheek van de school is in dezen tijd zeker niet het minst belangrijke middel om haar te doen zijn, naar het woord van Da Costa, „een evangelie-zout (dat) van on- en bijgeloof een dierbre jeugd behoudt”.

Men overwege deze gedachte eens en als schoolbestuur en als ouders. Hier en daar heeft men reeds ten dezen de hand aan den ploeg geslagen en wat ik er van gezien heb en door eigen ervaring van weet, is, dat deze bibliotheek van de school, mits ze met kennis van zaken wordt beheerd en ruimte laat aan de belangstelling der kinderen, een voortreffelijk instituut is en metterdaad een (ik zeg niet de eenige, maar een) oplossing is voor het leesboek-probleem, dat in heel veel gezinnen een groote moeilijkheid is.

C. T.

RONDOM HET ZAKENLEVEN

(De heer W. Rijkse, bankdirecteur te Utrecht, verklaarde zich bereid, op geregelde tijden onder deze rubriek te schrijven over financieel-economische vraagstukken. We vertrouwen met de volkomen ter zake kundige artikelen van br. Rijkse onze lezers te dienen. Red.)

Financieel Economische Rubriek.

9 December 1930.

Bij de opening van een nieuwe rubriek is het niet onoverstendig de voorliggende bedoelingen in het kort te ontvouwen.

Wij willen het belangrijkste financieel-economische nieuws in beknopte vorm belichten, opdat onze lezers op de hoogte worden gesteld van de meest naar voren tredende gebeurtenissen op dit gebied, waarbij vanzelfsprekend, mede uit gebrek aan plaats, ruimte, niet uitvoerig kan worden uitgeweid.